

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1879

Vragen van het lid **Van Raak** (SP) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *korpsen die onder curatele zijn gesteld*. (Ingezonden 16 januari 2009)

- 1
Waarom zijn de genoemde vijf korpsen onder financiële curatele gesteld?¹
- 2
Wat is de oorzaak van de ontstane begrotingstekorten? Waarom hebt u niet eerder ingegrepen, om de tekorten te voorkomen?
- 3
Zijn de tekorten incidenteel of structureel? Kunt u dit toelichten?
- 4
Hoe gaat u de korpsen weer financieel gezond maken? Bent u bereid extra geld in de korpsen te investeren? Zo nee, waarom niet?
- 5
Hoe gaat u voorkomen dat de financiële problemen ten koste gaan van het personeel? Kunt u garanderen dat er niet bezuinigd wordt op blauw op straat? Zo nee, waarom niet?
- 6
Wat betekenen de tekorten voor de voorgenomen bezuinigingen? Bent u

van plan deze door te zetten? Zo ja, kunt u dit toelichten?

¹ Binnenlands Bestuur, 15 januari 2008: «Vijf politiekorpsen onder curatele».

Antwoord

Antwoord van minister **Ter Horst** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 11 maart 2009)

1
De korpsbeheerders hebben voor 15 november 2008 de regionale korpsbegroting bij mij ingediend. Vanuit mijn wettelijke toezichtsrol behoeft de begroting van een politieregio mijn goedkeuring als deze niet in evenwicht is en het volgens de meerjarenraming niet aannemelijk is dat in de eerstvolgende drie jaren een evenwicht tot stand zal worden gebracht. Concreet houdt dit in dat wanneer een politieregio vier jaren een tekort begroot, ik wettelijk verplicht ben om dit korps onder preventief toezicht te stellen. Een aantal korpsen heb ik de keuze gegeven dit preventieve toezicht te voorkomen. Dit is mogelijk omdat een aantal korpsen over voldoende eigen vermogen beschikt. Door de instelling van deze faciliteit eigen

vermogen is aan die korpsen de mogelijkheid gegeven om de herstelperiode, die normaliter vier jaar is, te verlengen. Aan het eind van deze periode moet sprake zijn van een zichtbaar en beredeneerbaar herstel van het resultaat in de exploitatierekening. Begin 2009 heb ik vijf korpsen onder preventief toezicht gesteld. Dit zijn de korpsen Friesland, Drenthe, Gelderland-Zuid, Brabant-Noord en Limburg-Noord. Samen met de betreffende korpsbeheerders ben ik nu op zoek naar oplossingen voor het financiële tekort. Deze oplossingen zullen door het regionaal college moeten worden goedgekeurd. Recent heb ik ingestemd met een aanvraag van de korpsbeheerder van Gelderland-Zuid voor de toepassing van de faciliteit eigen vermogen, waardoor alsnog een langere herstelperiode mogelijk is. Het korps zal in 2014 weer een sluitende begroting hebben. Het korps staat daarom gedurende 2009 niet langer meer onder preventief toezicht. De term curatele zou ik voor het preventieve toezicht situatie overigens niet gebruiken. Binnen het door mij afgegeven maximale budgettaire kader, blijven de korpsbeheerder en het regionaal

college verantwoordelijk voor het gevoerde beheer.

2 en 3

Het is de verantwoordelijkheid van de korpsbeheerder en het regionaal college om vanuit de beschikbare baten te zorgen voor een adequate politiezorg. Pas als een niet-sluitende begroting wordt gepresenteerd kan en moet ik preventief toezicht instellen en kan ik in overleg met de korpsbeheerder om de lasten af te stemmen op de baten. Een aantal korpsen (Drenthe, Friesland en Gelderland-Zuid) heeft al eerder onder preventief toezicht gestaan. Aangezien de regionale colleges wederom een niet-sluitende begroting presenteerden, heb ik opnieuw preventief toezicht moeten instellen.

De oorzaak van het ontstane begrotingstekort is per korps verschillend. Per definitie is sprake van incidentele tekorten: de uitgaven van het regionaal college en de korpsbeheerder aan de politiezorg moeten immers zijn afgestemd op de door mij beschikbare gestelde baten voor de politiezorg in een regio. Meerjarige tekorten vergen dus een ingreep in de kostenstructuur.

4

De Nederlandse politie heeft de afgelopen jaren een grote bijdrage geleverd aan het vergroten van de veiligheid in Nederland. Het budget voor de Nederlandse politie is daartoe ook in die jaren aanzienlijk verbeterd. Tussen 2002 en 2006 zijn de bijdragen vanuit mijn ministerie aan de politie (de regionale politiekorpsen, het Korps Landelijke Politiediensten en de PolitieAcademie) met 28% gestegen van circa 3,4 miljard er jaar naar 4,3 miljard per jaar. Voor de regionale politieregio's is de bijdrage in deze periode gestegen van € 2,9 naar € 3,5 miljard.

In deze periode van budgetverhoging is sprake geweest van een positieve veiligheidsontwikkeling. U bent hierover het meest recent geïnformeerd in oktober 2008 in de Eerste voortgangsrapportage van het kabinetsproject Veiligheid begint bij Voorkomen (Kamerstuk 28 684-178). Hieruit bleek dat in de periode 2002–2006 de geweldscriminaliteit in Nederland met 6% is afgenomen, de vermogenscriminaliteit met 20%, de overlast met 9% en de verloedering met 8%.

Substantiële groei van de begroting van de Nederlandse politie zal de komende jaren niet aan de orde kunnen zijn. De macro economische ontwikkelingen maken dat onmogelijk.

De komende jaren is de uitdaging voor de regionale politiekorpsen om gezamenlijk nog efficiënter en effectiever om te gaan met de beschikbare middelen. Zoals ik in mijn brief aan de Kamer van 2 februari 2009 (kenmerk 2009-0000007009) heb gemeld, ben ik met de korpsbeheerders in overleg over een samenhangend pakket van maatregelen om de algehele financiële situatie van de Nederlandse politie te verbeteren en robuuster te maken. Dat pakket bestaat enerzijds uit maatregelen gericht op een doelmatiger en doeltreffender besteding van de beschikbare middelen. In de brief over de toekomstige inrichting van de politie-organisatie van 19 december 2008 (kenmerk 2008-0000615869) heb ik aangegeven, dat door middel van haalbaarheidsonderzoek zal worden bepaald welke PIOFACH-taken het best op welk niveau kunnen worden uitgevoerd, landelijk, bovenregionaal of regionaal. De doelmatigheidswinst komt ten goede aan de korpsen ten behoeve van de executieve taakuitvoering. Anderzijds worden maatregelen getroffen gericht op betere verdeling van de beschikbare middelen. Ter uitwerking van dat laatste vindt in 2009 een evaluatie van het budgetverdeelsysteem plaats. De resultaten zullen in de Junicirculaire van 2010 aan de regionale politiekorpsen worden gepresenteerd. Hiermee wordt beoogd de verdeling van het budget per 2011 nog beter te laten aansluiten bij de huidige werklust.

5 en 6

Zoals ik u in mijn brief aan de Tweede Kamer op 4 november (met kenmerk: 2008-0000536941) reeds heb laten weten mag van de politie voortdurend worden verwacht dat zij zich zodanig organiseert dat met het beschikbare budget maximale effectiviteit en doelmatigheid wordt gerealiseerd. In het Coalitieakkoord is daarom ook vastgelegd dat het kabinet de samenwerking tussen de politiekorpsen verbeterd wil zien. Verbeteringen zijn zowel op het terrein van ICT, specialisatie tussen korpsen als op het terrein van

gemeenschappelijk beleid voor materiaal en personeel, en beheer mogelijk en gewenst. Tegenover een intensivering van € 189 miljoen heeft er daarom ook een korting (een gelijkmatig oplopende reeks in 2008 beginnend met € 25 miljoen en eindigend in 2011 met het structurele bedrag van € 100 miljoen) op het budget voor de Nederlandse politie plaatsgevonden.

Dit heeft geresulteerd in een netto investering van € 89 miljoen. In de afspraken die ik aan het begin van de kabinetsperiode met het korpsbeheerdersberaad heb gemaakt is opgenomen dat de invulling van de taakstelling niet ten koste zal gaan van de operationele kracht van de politie. Afgesproken is dat de besparingen ten eerste gevonden zullen worden in de samenwerking op het gebied van inkoop en in besparingen bij de bovenregionale voorzieningen en de Voorziening tot samenwerking Politie Nederland (VtsPN). Daarnaast zullen de korpsen besparingen zoeken in de materiële kant en de overhead.

De primaire verantwoordelijkheid voor het financiële beheer van en de inzet van middelen door een politiekorps ligt bij het regionaal college en de korpsbeheerder. Ik ga ervan uit dat besparingen ten behoeve van het realiseren van sluitende begrotingen zo veel mogelijk op dezelfde wijze worden gerealiseerd als de besparingen ten behoeve van invulling van de taakstelling. Zoals ik in mijn brief aan de Tweede Kamer van 2 februari 2009 (met kenmerk 2009-0000007009) reeds heb aangegeven, is naar mijn mening de samenwerking in de bedrijfsvoering nog onvoldoende ingezet als middel om de taakstelling op de gewenste en afgesproken wijze in te vullen.

Ik zal hierover in overleg treden met het korpsbeheerdersberaad.